Nastanek spomenika in osnovno o njem

Spomenik se nahaja sredi trate v Dolu pri Ljubljani, v parku dvorca nekdanje plemiške rodbine Erberg.

Koordinate naravovédskega *spomenika: 46°05'16.0" S in 14°38'47.6" V. (Foto Mitja Fajdiga)*

Leta 1822 je spomenik dal postaviti baron Jožef Kalasanc Erberg. Vse, kar naj bi javnost vedela o spomeniku, je dolska občina zbrala v *Zborniku ob 200. obletnici obiska avstrijskega cesarja Franca I* (38. in 39. stran).

Alojzij Grebenc, župnik v Dolu pri Ljubljani

Ko vstopamo v naselje Dol pri Ljubljani z vzhodne smeri nas kot vhodni portal v naselje pozdravita Erbergova paviljona in na kvadratnem parterju nekdanjega dvorca empirski spomenik, prenesen s cesarskega travnika Erbergovega posestva. Spomenik je bil postavljen v spomin na obisk avstrijskega cesarja Franca I. in njegove žene Karoline dne 16. maja 1821 v Dolu. Spomenik brez napisne plošče in brez dveh dekorativnih plošč je še ohranil latinski napis COR GRATUM P., »postavilo hvaležno srce«.
Spomenik je, razen vaze, izklesan iz domačega ihanskega sivega apnenca. Izklesala sta ga italijanska kamnoseka, delala sta eno leto. Spomenik je sestavljen iz petih delov; posebno težaven je bil prevoz osrednjega dela iz bližnjega kamnoloma, do katerega je sicer dve uri hoda, a je prevoz na valjčkih trajal cele tri dni v treh izmenah s 36 voli.
Na spominski plošči je bilo napisano:

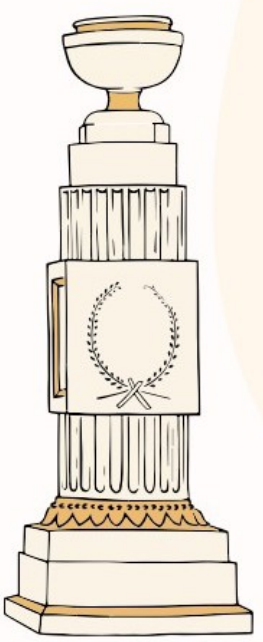
IN Memoriam	*V prevodu: »*
Adventus	*V SPOMIN*
Avg. Imp.	*NA PRIHOD*
Francisci	*CESARSKEGA*
et	*VELIČANSTVA*
Avg.	*FRANCA IN*
Con. Carolinae	*NJEGOVE ŽENE*
In	*KAROLINE V TO*
Hac. Valle	*DOLINO*
XVI. Maii MDCCCXXI.	*16. MAJA 1821.«*

Na nasprotni strani je na ovalni plošči v objemu venca vklesan napis:

COR	*v pomenu:*
GRATUM	*»POSTAVILO HVALEŽNO*
P.	*SRCE.«*

Tudi v Ljubljani so obnovili spominski paviljon na Cesti dveh cesarjev in enemu najlepših trgov v mestu ponovno vrnili prvotno ime Kongresni trg.

Soha ne stoji na prvotnem mestu ali pač?

Konec avgusta 2026 sem obiskal glasbeno prireditev v Erbergovih paviljonih. Nedaleč stran sem na trati opazil klesano kamnito soho, ki je pritegnila mojo pozornost vsled svoje oblike. Takoj sta mi namreč v oči padla skleda na njenem vrhu in kvadrasta sredina sohinega trupa. Oboje namreč nakazuje, skladno s tajnim znanjem o nevidnih močeh narave, da soha ni le spomenik, temveč tudi domišljen ojačevalnik nevidnega elektromagnetizma okoliške krajine.

Nebodilen sem, brez dovoljenja, skozi odklenjena vrata stopil do sohe in si ogledal njeno podnožje – stoji na skrbno betonirani podlagi (!).

Pevko glasbene skupine Belin, gospo Nežo Bogataj, sem še pred glasbenim nastopom prosil za njeno mnenje o kamniti sohi na trati. Ker je zaznavno nadpovprečno občutljiva in obvlada naravovédstvo, je brez oklevanja overila mojo domnevo, da soha stoji na območju s poudarjenim naravnim elektromagnetizmom vodne moči (!), torej soha označuje oz. poudarja tamkajšnjo nevidno moč krajine.

Predstavnica Občine Dol pri Ljubljani, gospa Nataša Klemenčič, ki je zadolžena za vse v oziru Erbergovih paviljonov, je poudarila, da zadevna kamnita soha na trati ne stoji na prvotnem mestu, kar me je začudilo, saj se spomeniki ne prestavljajo. Zlasti ob upoštevanju zahtevnosti postavitve, ki jo je zabeležil dolski župnik.

V že navedenem *Zborniku ...* župnik Alojzij Grebenc trdi o prvotnem mestu sohe le sledeče (glej zgoraj): *»... paviljona in na kvadratnem parterju nekdanjega dvorca empirski spomenik, prenesen s cesarskega travnika Erbergovega posestva.«*

Vse o Erbergih in njihovem posestvu je natančno opisano, le prvotno mesto sohe (cesarski travnik) ni nikjer točno opredeljen. Namerno? Skoraj gotovo. Pravi razlog ni nikjer naveden, zato si dovolim ugibati. Oblika dotične spomeniške sohe (“empirskega“ stebra*) namreč odraža naravovédsko znanje. Postavitelji so ga poznali, kar se očitno želi zatajiti, skriti pred javnostjo.

Ker poznam nekatere prostozidarsko-arhitekturna pravila za oblikovanje takih ojačevalnikov, naj navedem najočitnejši:

- sevanje Zemljine pramoči (praelektromagnetizma) se, skladno z naravovédskim tajnim znanjem, kamnoseško označuje s kvadrastim likom
- vrh takega ojačevalnika je vedno odprt proti nebu, kar dokazuje klesana skleda na vrhu sohe; vbočenost (konkavnost) ali razcepljenost njenega vrha predstavlja tečajno nasprotje špičastemu zaključku, recimo obeliska ali piramide.

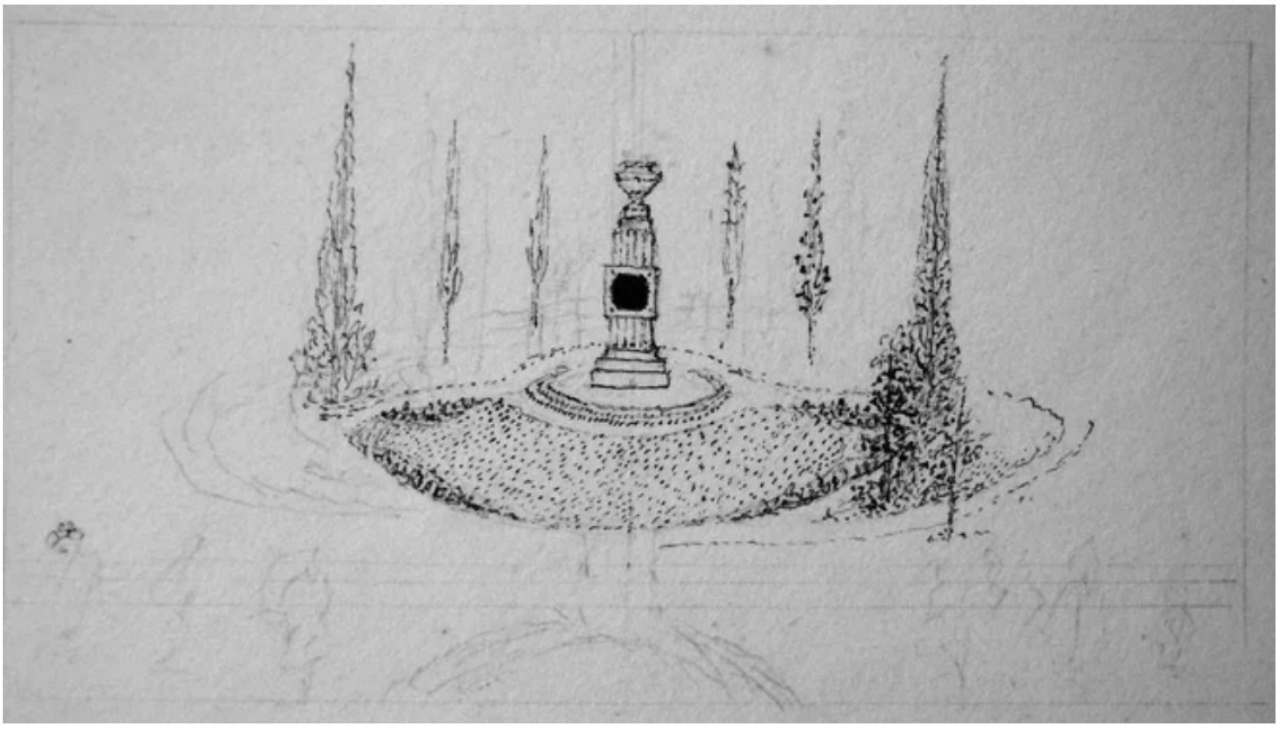
Načrt graščinskega posestva, risbe posameznih pogledov …

… razkrivajo resnico o prvotnem mestu spomeniške sohe – slednja stoji na svojem prvotnem mestu.

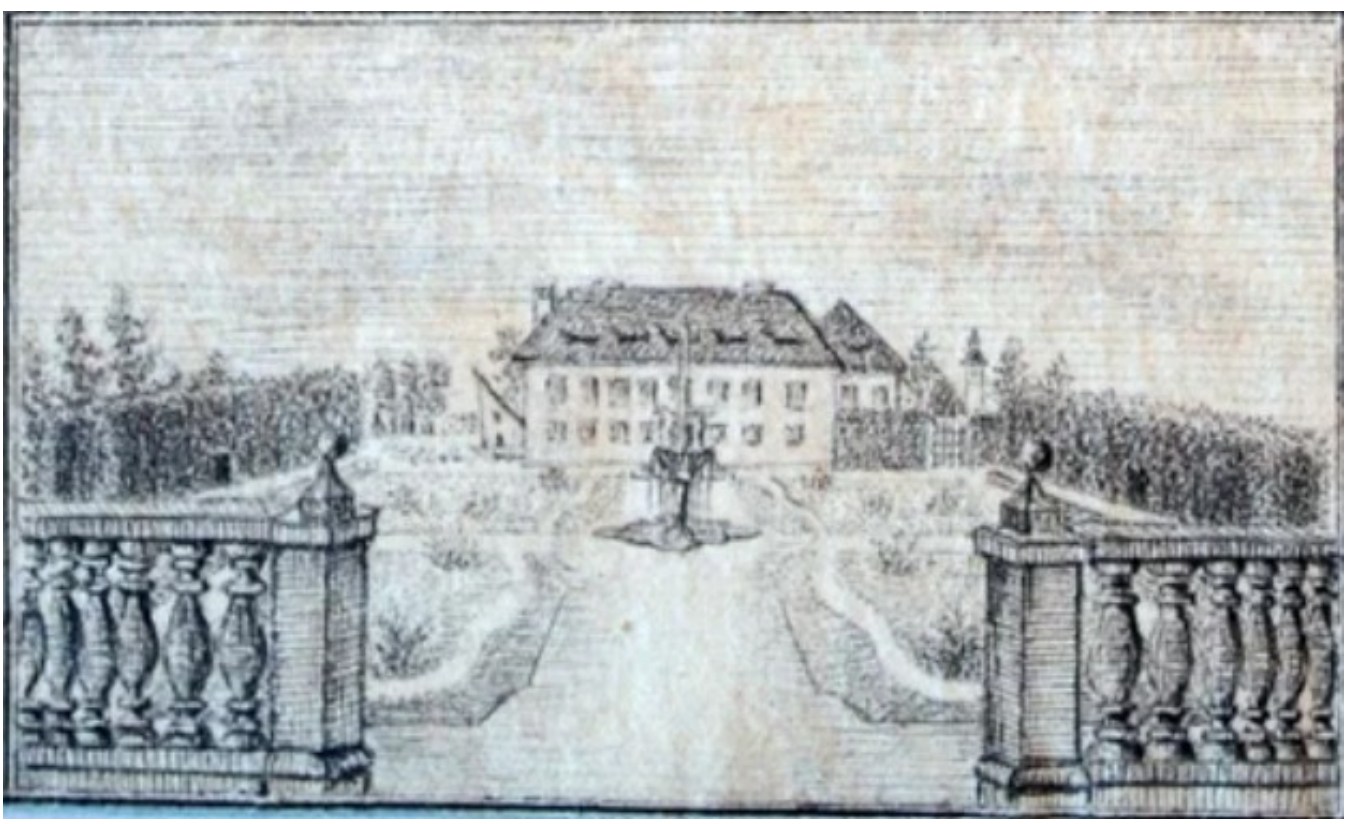
Iz fotografije je očitno, da se na glavni osi graščinskega parka nahajajo dvorec, vodomet pred njim, stopnice, ki vodijo na nižji nivo parka, spomeniška soha in osrednji proctor med Erbergovima Paviljonoma. , (Foto Mitja Fajdiga)

* Empirski steber se pripisuje francosko-cesarskemu oz. pariškemu slogu, ker spomeniška soha v Dolu pri Ljubljani nikakor ni. Niti ni obelisk, kot sicer piše na infotabli pri Erbergovih paviljonih.

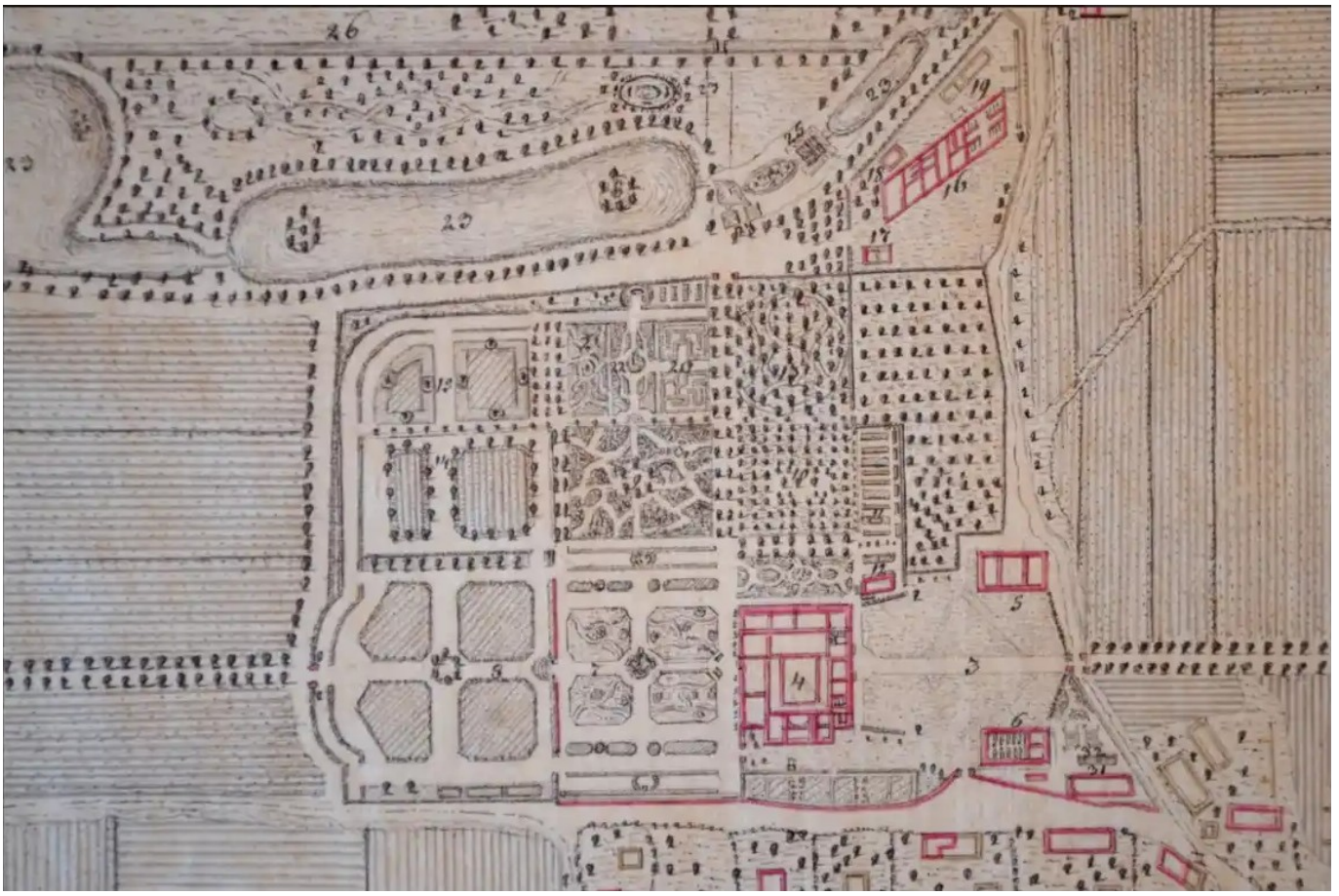

Risba *dolskega spomenika v čast visokemu obisku 16. maja 1821, avstrijskemu cesarju Francu I in njegovi četrti ženi Karolini Avgusti Bavarski, kakor si ga je zamislil gostitelj Jožef Kalasanc Erberg. Foto Arhiv Republike Slovenije, SI AS 730, 5. sveženj, 911. list.*

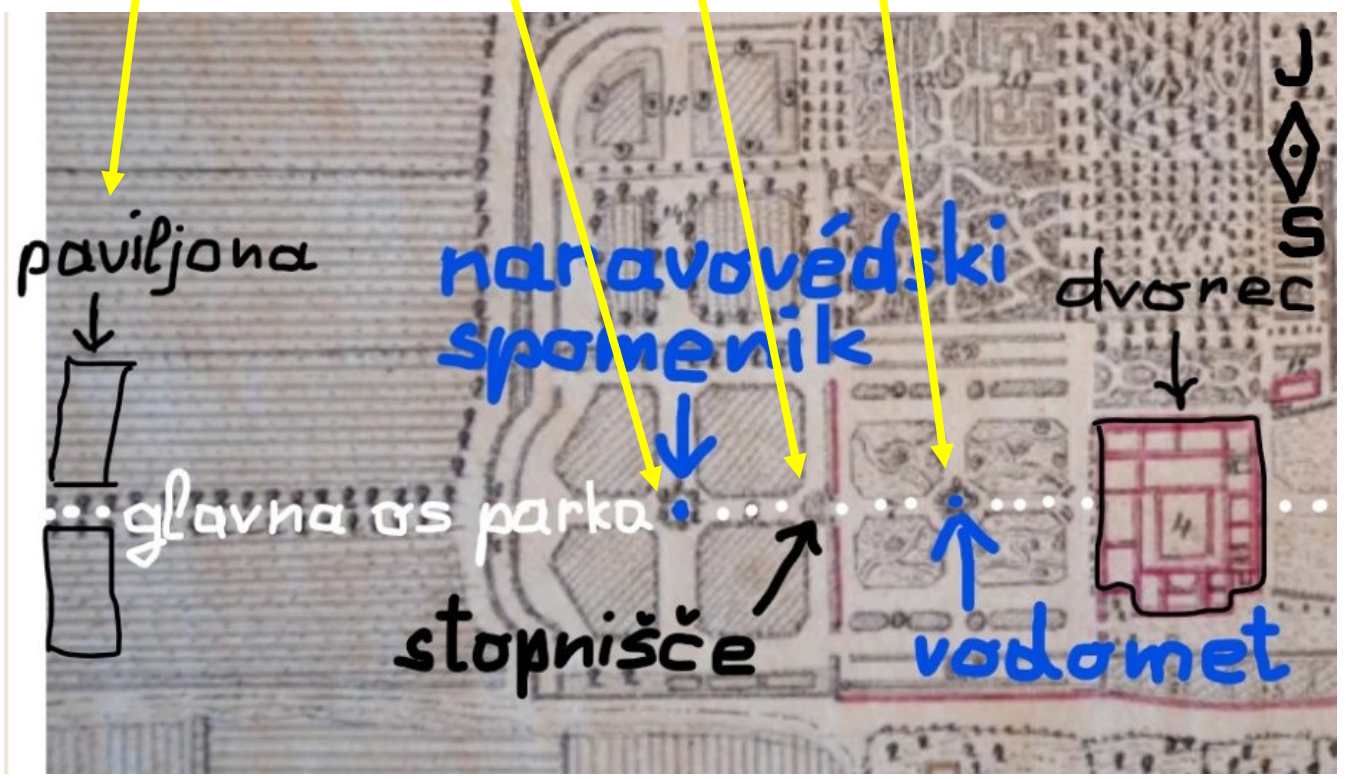
Za spomenik s cesarskim pomenom se sme upravičeno predvidevati, da je umeščen v najpomembnejši del parka. V zadevnem primeru se soha nahaja na glavni osi parka, kar je razvidno iz Erbergove risbe spomenika in risb parka, glej nadaljevanje.

Ena izmed šesterice risb na skupnem listu iz načrta 1816 prikazuje osrednji vodomet na dolskem vrtu; vodomet se nahaja na glavni osi Erbergovega posestva. (Foto Arhiv RS, SI AS 207 r)

Paviljoni
Dol pri Ljubljani
jani

paviljona
naravovédski
spomenik
dvorec
J
S
glavna os parka
stopnišče
vodomet

Iz zgornjih prikazov je razvidno, da spomeniška soha stoji na svojem prvotnem mestu. Zakaj se to taji? Ker soha odraža tajno znanje. Kdor ga s pridom uporablja, poseduje prednost pred drugimi. K temu stremijo združenja, ki pred javnostjo skrivajo svoje dejanske namene.

Ker je dolska soha prvovrstna naravovédska umetnina, omogoča tudi preverjanje zaznavne občutljivosti. Kdor se namreč zadržuje v neposredni bližini spmenika, je deležen tamkajšnjega nadpovprečnega elektromagnetizma krajine, njene vodne pramoči. Daljše zadrževanju pri sohi verjetno celo krepi zdravje.

Sklep

Po svetu je mnogo umetnih ojačevalnikov vodne moči. Mednje spadajo ograjene vrtače, umetno ustvarjene skledaste kotanje in velike posode, umeščene v krajino. Taki so tudi nekateri megaliti na Slovenskem, recimo na Gradišcah pri Črnotičah, v Mokriški in Potočki zijavki, Debelem školju ter Ampus, vendar so bili ustvarjeni v davni preteklosti, zato se šteje, da je tovrstno védenje pozabljeno, izgubljeno.

Spomeniška soha v Dolu pri Ljubljani iz leta 1822 dokazuje, da naravovédsko znanje ni izgubljeno, le taji, skriva se pred občo javnostjo.

*

Rakek, 11. 11. 2026

Mitja Fajdiga
neodvisni raziskovalec in urednik
spletnice Megalitska Slovenija ©

* * *